

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych
i Autostrad
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 lutego 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) prostuje z urzędu oczywistą omyłkę w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że w miejsce omyłkowo wpisanego oznaczenia pozwanego "Skarbu Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad" wpisać "Skarb Państwa - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad" w odpowiednich przypadkach,

2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

3) zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka T. S. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 lutego 2019 r. częściowo zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w L. przez obniżenie wysokości zasądzonych wcześniej kwot pieniężnych.

W związku z oczywistą omyłką w oznaczeniu *statio fisci* Skarbu Państwa przez Sąd Apelacyjny (pomimo prawidłowego oznaczenia w wyroku Sądu pierwszej instancji - art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych t.j. Dz. U. 2018.2068) Sąd Najwyższy na podstawie art. 350 § 3 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c. dokonał z urzędu sprostowania wyroku Sądu Apelacyjnego w tym zakresie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu

tego wniosku skarżąca wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniach, czy Sąd orzekający nie rozpoznając w przedmiotowej sprawie przesłanki winy po stronie pozwanej (art. 415 k.c.) mógł zasądzić na rzecz powódki świadczenie z pominięciem procentowego współczynnika zaspokojenia wierzycieli o którym mowa w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych oraz czy w świetle spełnienia przez powódkę wymogów art. 5 ust. 1, 2, 3, art. 8 ust. 1, 2, 3 tej ustawy w tym i w okolicznościach przedłożenia prawomocnego wyroku zasądzającego wierzytelność na rzecz powódki od pierwotnego dłużnika oraz przedłożenia prawomocnego orzeczenia sądowego stwierdzającego wierzytelność w rozumieniu prawa upadłościowego Sąd Apelacyjny mógł wydać wyrok z pominięciem obu prawomocnych orzeczeń sądowych?

Poza tym zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona bowiem nie ma innych możliwości prawnych zmiany rażąco wadliwego z podanych przez skarżącą przyczyn na wskroś niesprawiedliwego wyroku.

W związku z tym uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba zważyć, że orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżąca nie sprostала tym wymaganiom. Sformułowane pytania odnoszą się do konkretnej sytuacji faktycznej i prawnej powódki, nie mają uniwersalnego waloru, na które odpowiedź mogłaby mieć znaczenie w innych podobnych sprawach. Jak trafnie podniesiono w odpowiedzi na skargę kasacyjną powódki, istotne zagadnienie nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do oceny prawidłowości kwalifikacji prawnej poszczególnych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku.

Poza tym trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnosząca skargę kasacyjną nie wykazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z tej przyczyny sprowadza się do niedopuszczalnego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.) kwestionowania ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Poza tym jako jedyne w tej części skargi kasacyjnej zostały przytoczone art. 6 k.c. i art. 316 § 1 k.p.c., które nie zostały wymienione w podstawach kasacyjnych a to, ze względu na związanie Sądu Najwyższego granicami podstaw

skargi (art. 398¹³ § 1 k.p.c.) nie pozwala na uwzględnienie tych przepisów przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.